[2018] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

**ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ**

**ਬਨਾਮ**

**ਪੁਸ਼ਪਾਵੰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ।**

**(2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1622-1631)**

**06 ਫਰਵਰੀ, 2018**

**[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.ਜੇ.]**

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1894 - ਉਪ ਧਾਰਾ 18, 28 ਅਤੇ 34 - ਕੁਲੈਕਟਰ ਧਾਰਾ 28 ਏ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ - ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ - ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 28 ਏ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ/ਅਤੇ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ - ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜੇ ਕਾਟਨ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਵਾਲਾ ਧਾਰਾ 18 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 28ਏ(3) ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ - ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ/ਅਤੇ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: 1. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ, ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਜਾਂ/ਅਤੇ 28ਏ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 36] [447-ਜੀ-ਐੱਚ]

2. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ/ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ/ਅਤੇ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 37] [448-ਏ-ਬੀ]

3. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਹਿੱਤ ਨਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 38] [448-ਸੀ]

4. ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਨਾ ਦੇਣਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿੱਤ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 39] [448-ਡੀ]

5. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜੇ ਕਾਟਨ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ 28 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ: "ਉਪ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ..." [ਪੈਰਾ 41] [448-ਐੱਫ-ਜੀ]

6. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 18 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 28 ਏ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ/ਅਤੇ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਦੇ ਗੈਰ-ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 42] [449-ਡੀ]

*ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜੇ ਕਾਟਨ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1991) 1 ਐਸਸੀਸੀ 262: [1990] 3 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 447; ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2009) 5 ਐਸਸੀਸੀ 339: [2009] 4 ਐਸਸੀਆਰ 788 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

| | | |
|---|---|---|
| [1990] 3 ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 447 | 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ | ਪੈਰਾ 41 |
| [2009] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 788 | 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ | ਪੈਰਾ 43 |

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1622-1631

ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ 08.07.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, W.ਏ. ਨੰਬਰ 1384 ਤੋਂ 1392 ਅਤੇ 1755 ਆਫ਼ 1999 ਵਿੱਚ

ਨਾਲ

ਸੀ. ਏ. ਨੰ. 1632-1641 ਅਤੇ 1642-1643 of 2018.

ਆਰ. ਵੈਂਕਟਰਮਣੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵੀ.ਜੀ. ਪ੍ਰਗਾਸਮ, ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਐਸ. ਮਨੂਰਾਜ, ਯਸ਼ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬੁੰਦੇਲਾ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਵਿਗਨੇਸ਼, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ।

ਜੀ. ਸ਼ਿਵਾਬਲਾਮੁਰੂਗਨ, ਵਸੰਤ ਕੁਮਾਰ, ਐਲ. ਕੇ. ਪਾਂਡੇ, ਪੀ. ਜੇਗਨ, ਪੀ. ਪਰਮੇਸ਼ਵਰਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। 1. ਛੁੱਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟ

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ 08.07.2009 ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੁਆਰਾ ਡਬਲਯੂ.ਏ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੰਬਰ 1384 ਤੋਂ 1392 ਅਤੇ 1755 1999 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 13.04.1999 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 5486-5494 1999 ਵਿੱਚ ਅਤੇ 13.07.1999 ਨੂੰ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 11806 1999 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

3. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਾ ਛੋਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

4. ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਕੱਤਰ, ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ, ਪਾਂਡੀਚੇਰੀ ਰਾਹੀਂ ਹੈ

ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਕਮ-ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤਰਵਾਦੀ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਨ।

5. ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1894 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਅਧਿਨਿਯਮ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਂਡੀਚੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 22.12.1986 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਂਡੀਚੇਰੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਿਲਾਇਚਵੜੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 3 ਹੈਕਟੇਅਰ 83 ਏਰਸ 50 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 2 ਪੰਡਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਪੜਾਅ-ਪੰਜਵਾਂ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12.03.1987 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

6. ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਐਲ.ਏ.ਓ.) ਨੇ 01.06.1987 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ (ਨੰਬਰ 2/1987) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 318/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ।

7. ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ - ਗੋਵਿੰਦਮਲ, ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਉਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਐਲ.ਏ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ, ਨੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ। ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਨੇ, 09.05.1989 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੇਸ ਨੰਬਰ ਐਲ.ਏ.ਓ.ਪੀ. ਨੰ. 337/88 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। 318/- ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਜ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ 1000/- ਰੁਪਏ (1868/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ) ਹੈ।

8. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਨੂੰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ 08.08.1991 ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ (ਐਲ.ਏ.ਓ.) ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

9. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (1996 ਦੀ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰ. 10649 ਆਦਿ) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

10. ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੇ 19.08.1998 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 15.11.1994 ਅਤੇ 22.11.1994 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ।

11. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। 14.12.1998 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

12. ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ 14.12.1998 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

13. ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਨ, ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤਰਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 28ਏ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ) ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਨ, ਜਿਸਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28ਏ(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਹੈ ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।

14. ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 13.04.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੰਟਰਾ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ (ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ) ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਵੈਂਕਟਰਮਣੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ. ਸ਼ਿਵਬਾਲਮੁਰੂਗਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ. ਜੇਗਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

16. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਵੈਂਕਟਰਮਣੀ ਨੇ - ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, - ਉਹੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੁਹਰਾਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ - ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

17. ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ - ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੇ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ - ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

18. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 28 ਏ (2) ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਿੱਤ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ (ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ) ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਦਾ ਉਪਾਅ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਏ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।

19. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 28 ਏ (2) ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ/ਐਲਏਓ ਦੁਆਰਾ ਹਿੱਤ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾ ਦੇਣਾ ਐਵਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

20. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 28 ਏ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

21. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਕੋਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 28 ਏ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਏ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

22. ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।

23. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ,

ਅਧਿਨਿਯਮ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

24. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਧਾਰਾ 28 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਹੈ - ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 28 ਏ (3) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

25. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਗ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 11, 18, 23, 26, 28, 28-ਏ ਅਤੇ 34 ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 11

“11 ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਨਾਮ (1) :- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ‘ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦਿਨ ਜਾਂਚ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ‘ਮਾਪਾਂ’ ਲਈ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ‘ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ)’ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਹੇਠ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ -

(i) ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਖੇਤਰ;

(ii) ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ‘ਮਨਜ਼ੂਰ’ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(iii) ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਬਾਰੇ,

ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਐਵਾਰਡ ‘ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ 'ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰਫ਼ੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਕੁਲੈਕਟਰ 'ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਐਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ,' ਤਾਂ ਉਹ, ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(4) ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1908 (1908 ਦਾ 16) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 18

18. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ (1) ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ, ਇਹ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਪ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ 'ਤੇ ਹੋਵੇ।

(2) ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਧਾਰ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਪਰੰਤੂ ਅਜਿਹੀ ਹਰੇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ,-

(ਏ) ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ;

(ਬੀ) ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 12, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੋ ਵੀ ਮਿਆਦ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਧਾਰਾ 23

23. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ

(1) ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਅਦਾਲਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ-

ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ

ਦੂਜਾ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੜ੍ਹੀ ਫਸਲ ਜਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨ - ਜੋ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ - ਉਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ;

ਤੀਜਾ, ਨੁਕਸਾਨ (ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ), ਜੋ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ - ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ - ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ - ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ - ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

ਚੌਥਾ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੁਕਸਾਨ (ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ), ਜੋ ਉਸਦੀ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ;

ਪੰਜਵਾਂ, ਜੇਕਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਜਬ ਖਰਚੇ (ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ); ਅਤੇ

ਛੇਵਾਂ, ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ (ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ) ਸੱਚਾ ਨੁਕਸਾਨ।

(1ਏ) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ-ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਬਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਵਾਰਡ ਕਰੇਗੀ।

ਵਿਆਖਿਆ।—ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਅ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੋਕੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ 'ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ' ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਤੀਹ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਟੀਮ ਦੀ ਰਕਮ ਅਵਾਰਡ ਕਰੇਗੀ।

ਧਾਰਾ 26

26. ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰੂਪ :- (1) ਇਸ ਭਾਗ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ ਪਹਿਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹੋਰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ (ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਕਤ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

(2) ਹਰੇਕ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਦੀ ਧਾਰਾ 2, ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2, ਧਾਰਾ (9) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ 'ਨਿਰਣਾ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 28

28. ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। —ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਕਮ ਜੋ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜੋ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ,

ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਨੌਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧੂ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 28ਏ

28ਏ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁੜ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ:- (1) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਭਾਗ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਉਸੇ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਵੀ ਦੁਖੀ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਕੁਲੈਕਟਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਅਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇਵੇਗਾ।

(3) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ 'ਉਪ-ਧਾਰਾ (2)' ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ 'ਕੁਲੈਕਟਰ' ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ, ਇਹ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ 'ਕੁਲੈਕਟਰ' ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ 'ਧਾਰਾ 18 ਤੋਂ 28 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, 'ਅਜਿਹੇ ਹਵਾਲੇ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ 'ਧਾਰਾ 18' ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਧਾਰਾ 34

34 ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ:- ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ 'ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ 'ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨੌਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ' ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 'ਪੰਦਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ' ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੇਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

26. ਧਾਰਾ 11 ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਖੇਤਰ; (ii) ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੈ; (iii) ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ।

27. ਧਾਰਾ 18 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਹਨ: ਪਹਿਲਾ - ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਦੂਜਾ - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ, ਤੀਜਾ -

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ - ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ।

28. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਛੇ ਕਾਰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1ਏ) ਅਤੇ (2) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 12% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ 30% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

29. ਧਾਰਾ 26 ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਉਸੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹੋਰ ਭਾਗਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਕਤ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

30. ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ, ਜੋ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 28 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਵੱਧ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ 9% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ 'ਤੇ - ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ - ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਧਾਰਾ 28 ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ - ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

31. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ - ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ - ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ 9% ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਉਪਬੰਧ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ 15% ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

32. ਧਾਰਾ 28ਏ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਮੁੜ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ

ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਮੁੜ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 28ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 28ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਸਕਣ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ।

33. ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਛੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਕ ਕੇਸ ਤੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

34. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ 34, ਜੋ ਕਿ 'ਅਦਾਇਗੀ ਰਕਮ' ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

35. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਪ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ (ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ।

36. ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ, ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਜਾਂ/ਅਤੇ 28 ਏ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

37. ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ/ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ/ਅਤੇ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

38. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਾਅ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

39. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਨਾ ਦੇਣਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿੱਤ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

40. ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਏ (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ, ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 11 ਜਾਂ 28 ਏ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

41. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜੇ ਕਾਟਨ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (1991) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 262 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ:

“16. ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਕਤ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਕੁਲੈਕਟਰ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ...” ਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਧਾਰਾ 34 ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਵਾਰਡ-ਡਿਕ੍ਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 28 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਐਵਾਰਡ

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰੇ"। ਇੱਥੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 23(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਵਾਰਡ-26 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 23(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 23(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਆਜ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਆਜ, ਜੇਕਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 23(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ-ਡਿਕ੍ਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਨ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦਾਸੀ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ।"

42. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਿੱਤ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 18 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 28ਏ(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ/ਅਤੇ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

43. ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2009) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 339 ਨੇ ਵੀ ਉਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:

"12. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 28 ਜਾਂ 34 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।"

44. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸੀ।

45. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

46. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 1632-1641 ਆਫ 2018 @ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 20089-20098 ਆਫ 2012 ਅਤੇ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 1642-1643 ਆਫ 2018 @ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 21043-21044 ਆਫ 2012]

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਮਦਰਾਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ 22.03.2010 ਨੂੰ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ..(ਸੀ) ਨੰਬਰ 5596 ਤੋਂ 5605 2010 ਅਤੇ ਮਿਤੀ 02.12.2011 ਨੂੰ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ..(ਸੀ) ਨੰ. 1556-1557 2006 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 1999 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਏ. ਨੰ. 1384 ਤੋਂ 1392 ਅਤੇ 1755 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 08.07.2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ।

2012 ਦੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰ. 4689-4698 @ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

**ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।**

Megha Tak

Advocate Megha Tak